

Seat No. _____

HV-19080001020802

B. Com. (Sem. II) (CBCS) Examination

May - 2023

Business Management - 2

(Production Management-2)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલ છે.

1	ઉત્પાદન-સંચાલન એટલે શું ? તેના લક્ષણો અને કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.	20
	અથવા	
1	(a) ક્રિયાત્મક સંચાલન એટલે શું ? તેના હેતુઓ જણાવો.	10
	(b) ક્રિયાત્મક સંચાલનના પ્રવર્તમાન પ્રવાહો જણાવો.	10
2	ઉત્પાદન આયોજનનો અર્થ સમજાવી, તેનું કાર્યક્ષેત્ર તથા તેના ફાયદા અને ગેરફાયદાઓ જણાવો.	20
	અથવા	
2	(a) ઉત્પાદન-અંકુશ એટલે શું? ઉત્પાદન-અંકુશના ફાયદા જણાવો.	10
	(b) ઉત્પાદન-અંકુશની પ્રક્રિયાના મુખ્ય તબક્કાઓ ચર્ચો.	10
3	સ્થાન પસંદગીની વિધિ જણાવી તેને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો.	15
	અથવા	
3	સ્થાન પસંદગીનું મહત્ત્વ સમજાવી સ્થાનના વિકલ્પોના મૂલ્યાંકન કરવાની પદ્ધતિઓ સમજાવો.	15
4	કારખાના વિન્યાસ એટલે શું ? તેના પ્રકારો જણાવો.	15
	અથવા	
4	વેચાણ પૂર્વાનુમાન એટલે શું ? તેનું વર્ગીકરણ સમજાવો.	15

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to the right indicate marks of the question.

- 1** What is Production Management ? Explain its characteristics and scope. **20**

OR

- 1** (a) What is Operation Management ? State its objectives. **10**
(b) Explain recent trends in Operation Management. **10**

- 2** Explain the meaning of production planning. Describe its scope, advantages and disadvantages. **20**

OR

- 2** (a) What is production control ? Explain the merits of production control. **10**
(b) Discuss the main stages of process of production. **10**

- 3** Explain the procedure of plant location and discuss its affecting factors. **15**

OR

- 3** Explain importance and methods of evaluating location alternatives. **15**

- 4** What is Plant Lay-out ? State its types. **15**

OR

- 4** What is Sales forecasting ? Explain its classification. **15**
